

Steder, har tre Baner omkring sig, og der findes paa hele dette Areal ikke noget Punkt, som i Luftlinie har mere end en Mil til nærmeste Jernbanestation; der findes naturligvis enkelte Steder, som kan have over en Mil til nærmeste Station, det vil jeg ikke benægte, det beror til Dels paa Vejlinierne, men Trangen til at faa denne Bane bygget er vistnok meget rigtigt karakteriseret af den ærede Ordfører (Andreasen), som sagde, at nu gjaldt det om, da Horsens havde en Bane ud i dette Opland, at ogsaa Vejle fik en, for at det kunde bøde paa det. Man har altsaa en Gang givet Statstilskud for at skaffe Horsens en Bane ud i et vist Opland, og nu skal man atter give Statstilskud for at fratage Horsens det til Fordel for Vejle. Det er en uøkonomisk Anvendelse af Statsmidler, og det er ogsaa en uøkonomisk Anvendelse af private Midler. Jeg maa anse en saadan Bane for at være en fuldkommen Uting. — Eller tag en anden af de Baner, som den ærede Ordfører har anbefalet, den fra Holsted By over Vorbasse til Bindeballe! Den ærede Ordfører sagde, at naar man havde bevilget en Bane til Holsted By fra Holsted Station, burde man forlænge den. Nej, man burde aldrig have bevilget denne Bane til Holsted By, da det er en Taabelighed at forlænge den! Ja, det kan være meget behageligt at forvandle alle disse jyske Hedebyer til uhyre Banecentrer; men det er en kostbar Fornøjelse. Den Bane, der her er foreslaaet, ligger saaledes, at den gaar parallelt med andre Baner i ca. en Mils Afstand paa mange Steder, og der er bygget Baner i den Del af Jylland i ganske overordentlig Udstrækning. Nu skal jeg villig erkende, at der er en Udvikling i denne Del af Landet, som er enestaaende og højst interessant, og det er meget glædelig at se, i hvilket Omfang Jorden i disse Egne er opdyrket og Bebyggelsen vokset; men det uhyre meget, man allerede har naaet at udføre, bør ikke opfordre til at blive ved med at mase videre. Fra Grindsted udgaar der f. Eks. allerede 6 Jernbanelinier, og nu er det altsaa Meningen, at en By som Bindeballe skal have 3 eller 4, og Vorbasse skal have 4 Linier, udgaaende til alle Verdenhjørner, og Sønder Omme skal have 3. Det er en Luksus i Retning af Baneforbindelse, som aldeles ikke kan begrundes i nogen Trang, der svarer til de Udgifter, der her er Tale om. — Eller tag en Bane som den, her er foreslaaet fra Branden over Sundsøre til

Lyby paa Mors. Den løber omtrent langs Vandet paa den ene Side — der har den altsaa Opvand —, men til Opland paa den anden Side har den en Egn, der ikke har mere end $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ Mil til Statsbanen for den allerstørste Del af denne Banes Længde. Det vil i Virkeligheden sige, at denne Bane suger Trafik fra Statsbanen og giver intet. — Med Hensyn til den Bane, som er foreslaaet fra Holbæk til Vedde, maa det erindres, at vi allerede har Holbæk—Kalundborg-Banen og Tølløse—Høng-Banen, altsaa paa begge Sider Baner i en indbyrdes Afstand, der gennemsnitlig er under 2 Mil, og den nye Bane kommer til at ligge mindre end en Mil til begge Sider fra bestaaende Baner. Det kan ikke undgaaes, at man maa anse det for Luksus at bygge en saadan Bane. Det forekommer mig, at det maatte forudsætte enten at man havde et Overskud af Midler eller at der aldeles ikke blev Tale om Statstilskud, men at de private Interesser, som tror at se en Fordel derved, løste Spørgsmaalet ved egne Midler. Hvis det endda var saaledes med Udviklingen af vore lokale Baner, at man var gaaet samme Vej som i Norditalien, hvor man væsentlig har lagt en Mængde smaa lokale Baner som lokale Landevejssporveje med Godstrafik! Det er imidlertid en Metode, vi slet ikke er kommet ind paa, men som man maaske dog burde have forsøgt.

Det er jo store Statstilskud, der gennemgaaende forlanges, nemlig ikke under Halvdelen. Ligger deri ikke ogsaa Beviset for, at man i og for sig ikke tror, at Banerne kan bære sig? Man vil vistnok kun ganske undtagelsesvis fremme disse Projekter, naar man ikke er sikker paa at faa mindst Halvdelen som Statstilskud. Man vil maaske sige: Ja, men Banerne maa ikke betragtes alene som Forretninger; der er ogsaa sociale Hensyn at tage, og derfor maa vi ved Statsstøtte hjælpe paa Udviklingen. Men jeg beder ærede Medlemmer betænke, at vi efter Finansministerens Meddelelse i Aar skal regne med en Udgift af 360 Mill. Kr., altsaa 1 Mill. Kr. pr. Dag, eller lige saa meget, som vi for nogle Aar siden — og ikke saa særdeles mange Aar siden — tog ind ved den samlede Landbrugsudførsel. Men selv om vi gaar ud fra, at dette er en ekstraordinær høj Udgift, og at vi snart kan komme ned paa langt lavere Udgifter og altsaa ikke vil befinde os i saa store finansielle Vanskeligheder som for Øjeblikket, selv om vi gaar ud fra, at vi virkelig faar